

HET ZAKBOEKJE VOOR DE NEDERLANDSE BOSBOUW

[904 (023) (492)]

door

J. VAN SOEST

Op de laatst gehouden vergadering van de Nederlandsche Boschbouw Vereeniging was ik in de gelegenheid om als voorzitter van de Redactie-commissie voor publicaties de spoedige verschijning van het zakboekje te kunnen aankondigen. Doordat de tijd te beperkt was om een uitvoerige uiteenzetting te geven over de uiteindelijke samenstelling hiervan en dit bovendien uitsluitend ter kennis zou komen van de op die vergadering aanwezige leden, voldoe ik gaarne aan het verzoek, hierop in ons tijdschrift terug te komen.

Wat de uitvoering betreft: het wordt een losbladig zakboekje in het formaat 12 x 16 cm, met papier van de afmeting 10 x 15 cm. Dit is dezelfde grootte als van de welbekende Succes-agenda.

Tot dit losbladige systeem is besloten, omdat het de volgende voordelen heeft:

1. Het kan naar behoefte worden uitgebreid.
2. Bij veroudering van bepaalde gedeelten behoeft niet de gehele tekst te worden herdrukt.
3. Met de uitgave kan reeds thans een begin worden gemaakt, zodat niet hoeft te worden gewacht op de ontvangst van alle bijdragen.
4. De gebruiker kan desgewenst de inhoud van het zakboekje combineren met particuliere aantekeningen.

Er is goede reden om aan te nemen, dat het ringbandje bij collectieve bestelling tegen een prijs van ongeveer f 3.50 aan onze leden en eventuele andere belangstellenden kan worden geleverd.

En thans iets over de inhoud. Deze volgt dezelfde indeling als die van onze referatenrubriek: het decimale systeem van Oxford. Onder de verschillende hoofden heeft de commissie gedacht de volgende onderwerpen te doen behandelen.

1 Factoren van de omgeving; biologie.

111 Klimaat (de belangrijkste klimatologische gegevens van Nederland).

114 Grond (de hoofdzaken van de kennis over de bosgronden).

14 Ecologie der dieren (waaronder jacht, visserij en wettelijke bepalingen hierover).

181 Plantenecologie (de belangrijkste eigenschappen van onze voornaamste houtsoorten).

187 Plantengeografie (de verspreidingsgebieden van de belangrijkste boomsoorten).

2 Houtteelt (bosbouw).

232 Kunstmatige verjonging (samenvattend overzicht van kosten en tijd, voor de hierna te noemen onderwerpen benodigd).

232.2 Voorbereiding van de grond.

232.22 Landbouwvoorbouw.

232.3 Zaad, kwekerijbedrijf en zaai van opstanden.

232.4 Planting.

235 Onderplanting.

236 Nazorg (van aangelegde jonge opstanden).

238 Bijzondere beplantingen (populierenteelt).

24 Opstandsverzorging (dunning, lichte, snoei).

28 Bosbijproducten.

3 Oogst van hout; opwerking van transport; rationalisatie van werk; arbeidsstudies, bouwkunde voor de bosbouw.

31 Organisatie van de velling.

32 Werkzaamheden en gereedschappen.

33 Oogstverliezen.

34 Stapeling in het bos.

35 Rationalisatie van het werk.

- 37 Transport.
- 38 Bouwkunde (iets over de controle op het uitvoeren van bouwwerken: in hoofdzaak echter behandeling van aanleg en onderhoud wegen).
- 4 Bosbeschadiging en bosbescherming.
- 43 Bosbrand (voornamelijk organisatie brandweerwezen).
- 443 Schimmels en bacteriën.
- 451 Zoogdieren.
- 453 Insecten.
- 5 Houtmeetkunde; aanwas; ontwikkeling en structuur van opstanden; verkenning; kartering.
- 51 Maten en gewichten (naast algemene maten voornamelijk de belangrijkste houtmaten, met herleidingstabellen).
- 52 Houtmeetkunde.
- 535 Volkomenheidstoestand.
- 54 Bonitering.
- 55 Leeftijdsbepaling.
- 56 Groei en bijgroei.
- 58 Verkenning en kartering.
- 6 Bosbedrijfsregeling, bosbedrijfseconomie; administratie en organisatie.
- 62 Bedrijfsplannen.
- 65 Kostenberekening en rentabiliteit (van het bosbedrijf als geheel).
- 66 Kostenberekening van exploitatiewerk.
- 68 Beheer en organisatie (van overheid en particulieren).
- 7 Afzet van bosproducten; economie van transport en houtindustrieën.
- 73 Houtprijzen.
- 8 Bosproducten en hun verwerking en gebruik.
In dit onderwerp voorziet de Houtalmanak. Te zijner tijd zal worden overwogen, of hiervan wellicht nog enkele onderwerpen in de bosbouwmanak zullen worden behandeld, waarbij in de eerste plaats wordt gedacht aan (81) de technische eigenschappen van hout en bast, (82 en 83) het maken van eenvoudige sortimenten in het bosbedrijf of in een nieuwe daarmee verbonden „eigen” zagerij.
- 9 Bossen en bosbouw van het nationale gezichtspunt bezien; boshuishoudkunde.
- 905 Bosstatistiek.
- 906 Economische betekenis van het bos.
- 93 Overheidszorg voor het bos (waaronder wetgeving).
- 943 Bosverzekering.
- 946 Verenigingen, instituten.
- 95 Belastingen (betreffende de bosbouw).
- 96 Arbeidswetgeving, vakverenigingen.

De grote verscheidenheid van onderwerpen die hierboven zijn genoemd, moet men zien als het maximum dat de almanak op den duur zal bevatten. Voorlopig zullen wij beginnen met enkele onderwerpen uit te geven, die reeds persklaar zijn en welke dan mede kunnen dienen als redactievoorbeeld voor de behandeling van de overige onderwerpen. Er wordt hierbij vooral naar 2 doeleinden gestreefd: beknoptheid en overzichtelijkheid. Waar het mogelijk is de gegevens in tabelvorm weer te geven, zal dit niet worden nagelaten. En tenslotte zal niet worden gestreefd naar volledigheid, maar daarvoor zal worden verwezen naar bronnen, die aan deze eis wel voldoen. Op deze wijze hopen wij een geheel te krijgen, dat ondanks de verscheidenheid van de stof kan worden ondergebracht in een klembandje van zakformaat.

Ieder onderwerp wordt gepubliceerd onder de naam van de schrijver. De betrokken bladzijden dragen alle het nummer van het onderwerp volgens de Oxfordindeling, terwijl de bladzijden zelf doorlopend worden genummerd, echter alleen binnen het kader van dit Oxfordnummer. Een nieuw onderwerp begint dus wederom met bladzijde 1. Voorts zal per onderwerp worden aangegeven op welk tijdstip dit is afgesloten voor publicatie, zodat altijd gemakkelijk zal kunnen worden nagegaan in hoeverre vervanging van verouderde gegevens reeds plaats heeft gehad.

Aan het eind zal een register worden opgenomen, waarin de onderwerpen alfabetisch worden gerangschikt. Achter het Oxfordnummer zal nog een ruimte worden opengelaten waarin kan worden aangetekend of het betreffende onderwerp reeds is verschenen en door de gebruiker in ontvangst genomen.

Voor iedere bijdrage zal bij verschijning een prijs worden vastgesteld, gebaseerd op de drukkosten. Bij het verschijnen van het eerste onderwerp zal meteen de gelegenheid worden geopend, een ringbandje te bestellen en zich tevens tot wederopzegging te abonneren op alle aanvullingen en vervangingen, die in de loop van de tijd zullen

verschijnen. Aan deze regeling kleeft, van de zijde van de afnemers gezien, wel een bezwaar, namelijk dat men zich reeds verbindt tot afname van iets, waarvan men de waarde nog niet weet en de prijs evenmin. Om hieraan tegemoet te komen, zal de bepaling worden ingevoerd, dat iedere abonnee het recht binnen een week na ontvangst van de laatste aflevering deze terug te zenden onder gelijktijdige beëindiging van het abonnement.

Men kan zich thans nog niet voor het zakboekje opgeven. Hierover zullen nog nadere mededelingen volgen, zodra met de aflevering een daadwerkelijk begin kan worden gemaakt.

Personalia

Ir A. W. van de Plassche werd benoemd tot Directeur-Generaal van Landbouw.

Ir J. S. van Broekhuizen te Epse onder Gorssel werd bevorderd tot houtvester bij het Staatsbosbeheer.

IN MEMORIAM Ir J. BOEKESTEIN.

Op 24 September j.l. overleed te Vaassen in de ouderdom van 35 jaar Ir J. Boekestein.

Kort, intens en niet altijd gemakkelijk is zijn leven geweest. Nimmer ging hij moeilijkheden uit de weg en zijn groot gevoel voor rechtvaardigheid noodzaakte hem vaak zijn gehele persoon te geven om vermeend onrecht tot het uiterste te bestrijden. Deze eigenschap en zijn vrijmoedigheid, zo nodig scherp, uitgesproken oordeel over personen en zaken deed hem voor degenen, die hem niet goed kenden, soms wat „autoritair” toeschijnen. Wij, die hem echter beter kenden, wisten dat dit oordeel voortvloeide uit zijn overtuiging, dat met de waarheid nimmer mocht worden getransigeerd en dat hierachter steeds een warm hart voor zijn medemensens klopte.

Zijn grote verantwoordelijkheidsgevoel verhinderde hem om gerezen moeilijkheden spoedig van zich af te zetten. Zwaarmoedig was hij echter allerminst, want wie hem heeft gadegeslagen in de vreugde van zijn gezin en zag hoe hij genoot van muziek en natuur, weet, dat hij naast de moeilijkheden, die het leven hem bood, ook de vreugden hiervan heeft geproefd.

Voor de Nederlandse bosbouw valt zijn heengaan diep te betreuren. Bijna zes jaren heeft hij zijn beste krachten gegeven als beheerder van de Koninklijke houtvesterij „Gortel”. Zijn scherp verstand en grote liefde voor alles wat in Gods natuur leefde hebben op zijn werk reeds bevruchtend ingewerkt en ook in de toekomst was van hem veel te verwachten. Het heeft echter niet zo mogen zijn. Zijn heengaan in de volle kracht van zijn leven te midden van zijn mooie werk dat steeds zijn grote belangstelling had, treft ons bijzonder zwaar en is voor ons moeilijk te realiseren. Wij kunnen slechts in ootmoed ons hoofd buigen en de woorden van zijn vrouw herhalen: „Wij hebben ook dit te leren aanvaarden.” Moge God zich over haar en haar drie jonge kinderen ontfermen.

E. R.